

« zurück blättern vor »

EKSTRACUG subst. m., ab 1865; auch *extra-cug*; ‘Personenzug, Sonderzug, der nicht im Fahrplan steht’ – ‘pociąg osobowy, nadzwyczajny, nieobjęty rozkładem jazdy’: 1865 DP 20 3, Nowo *Mozemy więc poradzić publiczności lubiącej extra-cugami jeździć (pociąg), żeby starała się zawsze dostać do kompanii którego z owych panów: w każdym razie lepiej na tym wyjdzie.* ◊ vor 1900 Rodz., Sw *Zamówisz jutro E[*ekstracug*] w zarządzie kolei.* ◊ (†1912) 1935 Prus Pisma IV 155, WIECZ *Wysłać depesze do Warszawy, niech zjadą się najlepsi doktorzy, ekstracugiem.* ◊ [LBel.] (1935) o.J. Winaw.Lit. 16, DOR *My dziś walimy przed siebie ekstracugiem, aż dudni, siedzimy w jasnym wagonie restauracyjnym i kłaniamy się na stacjach zebrany tłumom.* – Sw, DOR (przestarz.). ◊ **Var:** *ekstracug* subst. m., vor 1900 Rodz., Sw ◊ [LBel.] (1935) o.J. Winaw.Lit. 16, DOR – Sw, DOR; *extra-cug* subst. m., [hapax] 1865 DP 20 3, Nowo ◊ **Etym:** nhd. *Extrazug* subst. m., ‘außerfahrplanmäßige Bahnverbindung, Sonderzug (s. v. ‘Zug’)’, SAN. ◊ **Konk:** *ekstrapociąg* subst. m., bel. seit 1885, WIECZ, zuerst geb. Sw. ◊ **Der:** *ekstracugowy* adj., vor 1900 Sw *Bieg E[*ekstracugowy*].* Zuerst geb. Sw. ❖ Sonder- (Extra-)Züge waren solche, die “auf Verlangen Privater” eingesetzt wurden (MEYER 1894 5, 561); der Erstbeleg ist von 1855 Gustav Freytag, KEHR. Das polnische Wort steht auch in SŁKOL 1919 als Bestandteil des galizischen Eisenbahnerslanges neben *Ekstrapociąg*, beide mit *pociąg nadzwyczajny* übersetzt, während *ekstrakurjer* mit *pociąg pośpieszny* (‘Schnellzug’) wiedergegeben wird. Der Beleg aus Freytag, KEHR und unser Beleg aus der Zeit vor 1900 scheinen gleichermaßen auf die Bedeutung ‘Schnellzug’ hinzuweisen.

« zurück blättern vor »